

קופצים למים

גינת מים - בריכה קטנה עם צמחייה ודגים, תוסף לגינה הפרטית שלכם טאץ' מרגיע וקסום. ההשקעה מינימאלית, ההוצאה הכספית משתלמת ואורך זמן זה גם נראה מצוין.
ד"ר ענת מדמוני מסבירה איך עושים את זה, שלב אחר שלב

טוקרטיה של הבריכה. משמעות המילה נימפה, ממנה גזור השם "נמפאה", היא אילנה, והמחיר של אילנה כזו נע בין 35 ל-90 שקל לשתיל. מסככי בריכה כדאי לשתול רב שנתיים נמוכים כמו רוזמרין, אוזבון, הרס או אירוס. אפשר לסדר גם תאורת מים, שתתרום ליופי ולמשחקי אור בלילה.

למרות שההשקעה בהקמת בריכת מים היא גדולה יחסית לגינה רגילה (15-12 אלף שקל לבריכה בגודל של שניים עד שלושה קוב, כולל עבודה) ולמרות שתחזוקה אינה מסובכת, לא תמיד היא מתוחזקת כמו שצריך. חיווין נמוך במקומותינו הוא בריכת מים נזרועת. בהתאם לכך, סוף משקע במחשבה תחילה - צריך ליצור בריכה שמכער ולא נדרשת בה תערובות חיצוניות, והיא מתפקדת כמעט

- ילדים קטנים יכולים לטבוע גם במים רדודים, וככל מקרה ניתן לכסות את הבריכה ברשת צבועה כשחור. אם אתם מעוניינים בבריכה השקועה בקרקע, אתם צריכים להחליט על צורת הבריכה ולתפור "שוחה". הברר כה אינה צריכה להיות עמוקה מאוד - עומק של 60 ס"מ מספיק בהחלט. אפשר להשיקע בשוחה מכל חסין מים כמו חבית, גיגית, אמבטיה ישנה, או מכל חרס, ולהדק את הקרקע מסביב. ברך כלל משתמשים בשניהם זו לבריכות שהן יחסית קטנות. לבריכות גדולות יותר משתמשים בכיסית היציקה או בכיסית הריועת. ניתן ליצוק בריכה מנכון, פוליאסטר או פוליאטילן (פלסטיק קשה). לבריכת ורד יריעה ניתן להשתמש בריעות מפיזריס, כדי לרפם בן את הדפנות וקרקעית הבריכה. גם במקרה זה עומק

ינת מים מענגת את החושים ויוצרת מקום שלווה, קסם ורוגע. זהו מקום לשבת, לראות, לישום, להריח ולהינות מנפלאות הטבע. גינת מים הינה מקום מושך, המעניק תיאם לציפורים ובעלי חיים קטנים וגם לצמחים עם פירות מרתקות. גני מים רדועים ומפורסמים עוד מהזמן העתיק. כבר בנן עדן, שהוא הגן הראשון בעולם, ורמו מים. מעבר לכך, נגננת גינת המים. כמעט אין כל צורך בעישוב, והם חופשיים לרוב, ממחלות, חרקים ומויקים. אם אתם לוכד עריון בריכת גני, מנחה לכם תענוג אמיתי - אתם יכולים לשנות את גני ביתכם ולהוסיף לה פינה קסומה.

מונטרדיה אילומלת

יקיטון המים

גומא המפיוס

קנת הודית

את אקולוגית בשיווי משקל. בחלק גדול מהמקרים, הבעיה המרכזית בבריכה היא בחירה לא מוצלחת של מנון הזמינים ושימוש בצמחי מים עמוקים כלבר (ראו מסגרת). זה איך משיגים שיווי משקל אקולוגי בבריכה? זה תלוי בגודל ולעומק של הבריכה חשיבות מרובה. בריכה קטנה מתחזמת ומתקרת מרד מאוד, בייחוד במרינה מהה עם קרינה חזקה כמו שלנו. במים חמים, הצאות מתרבות ביתר קלות. מים שנקבה לבריכה מראה מעופש. מומלץ לשני שליש משקי הבריכה יהיו מוכסים בצמחים למניעת התחממות (ניתן להשתמש בחסת מים, נמפאה ויקיטון המים).

כמו כן, הימצאות דגים כמו דגי זהב וגמבויות כבירי בה היא אומנם חלק מהמרחם שלה, היות שהם גיוונים בין היתר מרחיקים המצויים במים כמו שפיריות וחולי יתר אם, שכן הם יכולים להוות בעיה. כאשר מספר הרגים בבריכה נמוך, הם יכולים להסתפק במנון שהם מוצאים, אולם אם הם מתרבים ומספרם עולה, נצטרך להאכיל

הבריכה המומלץ הוא 60 ס"מ, רצוי באופן מרודי. חשוב שהשוליים יהיו מעט מוגבהים, כדי למנוע נכיסת מים, וחומים אורגניים, ארבה או חומרי ריסוס מהגן לבריכה. יש למלא את הבריכה במים ולהשארם למשך מספר ימים, כדי לוודא שהבריכה אטומה לפני שמגויחים בה צמחים ודגים.

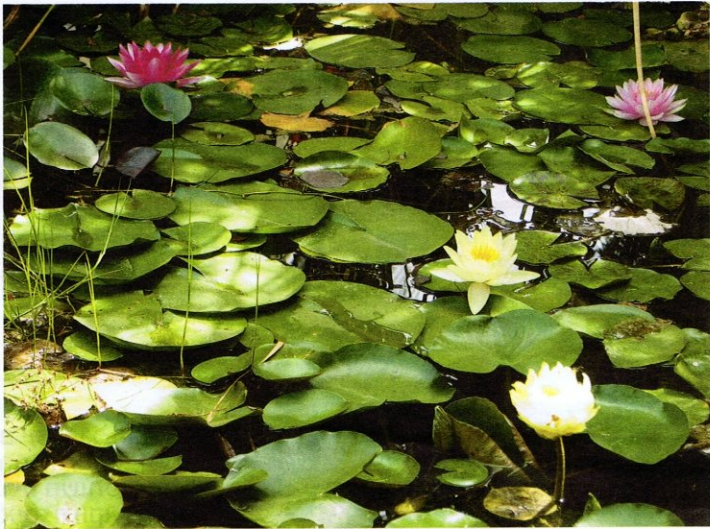
שימוש באקולוגיה

גינת מים נראית במיטבה מתוקפת האביב ועד לתחילת הסתיו, ומזהוה גיגית ירוק ומרענן לצדחי שטסכבי. תקופת השתילה של צמחי המים היא מאמצע האביב עד סוף הקיץ. כדאי לשתול את הצמחים במכלים, רצוי כאלה בעלי דפנות לשיש, המלאים בארמה חיסיתית כברה. את המכלים יש לשים בבריכה המלאה מים מים אחר השתייה. להצמח נמוך ביותר בבריכות הוא "נמפאה", הירוען גם בכינויו "שושנת מים" - Water Lily, הנמנית על האריס

גינת מים צובר בשנים האחרונות פופולאריות רבה בקרב בעלי הגינות, וכל אחד יכול להקים לעצמו רבה כזו בחצר, על הגג ובמפרסת הבית. גינת המים אינה באה במקום הגינה הקיימת, אלא משלימה אותה. היא משתילה בגינה הירוקה ומקנת לה יחודיות ויוקרה. אומנם היא נזכונות במים (לא יותר מרשא מצוין), ועלות הקמתה קרה יחסית לגינה רגילה, אך ניתן להתאים אותה לכל יום. לגינת מים אינמסוף אפשרויות, מנוון של גדלים וצורות: מבריכה וערווית ועד לבריכות שחייה של ממש, שולכיים בהם צמחי מים (הטרנד הנכחי בארצות הברית), קיצוצור, מים בארצנו הציוריה עושים תמיד טוב, ואתם יכולים לעשות זאת כמו יריכם, או להוסיף אנשי מקצוע.

בריכה לבחירה

רשית, יש לבחור את המקום המתאים ביותר לבריכה. מקרים רבים הבריכה מהווה את מוקד הגינה, היות שיש לה אפקט מרגיע ומצנן, כדאי שתמוקם ליד פינת ישיבה. בחנינת השמש, רצוי שהמיקום יהיה בחצי של שכן מיקום השמש מלאה יקשה מאוד על הטיפול בבריכה. לא כדאי למקם את בריכת הגני מתחת לעץ המשיך עליה, משום יזוקה על התחוקה, ובנוסף לכך שורשיהם חוקים יכר ילים לחדר לבריכה ולסרוק אותה. רצוי שהבריכה תהיה אדור מנובה, ולא באוויר שיכול לקבל סוף אחי נשם או שיקחה. חשוב למקמה בסמוך לברו מים, ואם ברצונכם להשתמש במכרעת סינון, ליד נקודת השמל. לאדור שההלופים על המיקום הטוב ביותר, צריך לקבוע את הגודל, הצורת והאופי של הבריכה. באווי בריכה אתם ועונייננו: שיקעה בקרקע בבריכה טבעיה, או במכל ממונב מן הקרקע? קנה כאן בחשבונו את נושא הבטיחות

נמפאה

אותם. האכלת יתר וכן הפרשות מרובות של הדגים, יגרום אף הם לפריחה של אצות.

גורם חשוב נוסף בשמירה על האיוון האקולוגי בבריכה הוא שמירה על רמת החמצן במים. זהו תפקידם העיקרי של הצמחים הטבולים הגדלים בתוך גוף המים (אלודראה, לטיגריה). הם מעלים את ריכוז החמצן במים, מה שמצמיח גם את כמות האצות ומאפשר הימצאותם של דגים. בנוסף, הצמחים משמשים כפילטר ביולוגי: הם קולטים חומרים מזוהמים מצמחים במים, ויש לציין כי יעילות הצמחים כולה להיות גדולה מאוד, עד כדי כך שנבנת מערכות לטיהור שפכים המבוססות על צמחים. אם הצמחים אינם מסוגלים לעמוד בתפקידים אלה, יש להשתמש במערכת מכלולת משאבה, פילטר ומגורת UV. המשאבה היא לב בריכה, היא מריצה את המים למפל, לערוץ, למרקה ולמי ערכת הפילטר. על ידי התנועה שהיא יוצרת, רמת החמצן בבריכה עולה ופוחות תופעת שנגרמות על ידי מים צמורים כמו לבלוך, ירוקת, יתושים וכדומה.

ישנם שני סוגי משאבות, כאלה הטובלות במים ומשאב בת חיצונית. משאבה טובלה במים מצריכה טיפול שוטף מדי כמה ימים. משאבה חיצונית בדרך כלל אמינה יותר לאורך זמן ומצריכה טיפול מינימאלי אחת לכמה חודשים. בעייתה העיקרית היא המחיר, אך לאורך זמן המחיר הופך שולי בגלל עבודה רציפה ללא בעיות תחזוקה. כראי להתייעץ לגבי הספקיה של המשאבה, שתתאים לגנפח הבריכה. תפקידם של הפילטר ומגורת UV הוא לפטור אותנו מטיפול יומיומי בבריכה, כלומר לשמור על מים נקיים מבוצץ, אבק, אצות ושאר חומרים. אם נעשה שימוש בפילטר הנכון, אין צורך להחליפו יעיתים קרובות וניתן לנקות אותו ללא פירוק.

אם חושבים, לא משקיעים

אחרי שהפרתם, מילאתם ושתלתם, נותר רק לתחוק את הבריכה. האחזקה של בריכת מים היא נכונה יחסית. יש לדשן את הצמחים ברשן מיוחד בעל מינרלים המשתחרר

דים באיטיות: צריך לנקות את הבריכה מדי חודשיים-שלושה מלכלוך כמו עלים נושרים ואצות; את הצמחים שהתייבשו יש לחתוך בסתיו ולסלק את הגזם. חשוב מאוד לתחוק כהלכה גם את מערכת הסינון, להחליף את הפילטר ומגורת הUV בעת הצורך.

כעיקרון, בריכה עם דגים דורשת יותר תשומת לב, אך ניתן לומר שמירת ההשקעה תלויה, כמובן, באיוון האקולוגי. אם הבריכה הגיעה לאיוון אקולוגי, מה שיכול לקחת אף מספר שנים, רמת ההשקעה שלכם בתחזוקה תלך ותורדר. יש לכם כאן הורמנות לברוא עולם בועיר אנפיו.

conifer_m@hotmail.com

תודה ל"משתלת דמות", המרכז לבריכת נוי, צמחי מים וציוד ששלים, ול"עופרה צמחי מים", מושב ציפורי, על עזרתם בהכנת הכתבה.

אם הוא מגיע אליכם בבריכה, יש להיפטר ממנו, ויפה שעה אחת קודם.

צמחי מים עמוקים – צמחים הטבולים לגמרי במים, לעיתים הם בעלי פרחים ועלים הצפים על פני המים. יש לשחול אותם בעומק של 50 ס"מ. לקבוצה זו שייך כות הנמפאות. הנמפאה היא צמח בעל רב שנת, הפרוח בלבן, צובע, ורוד או ארום, היכול לחיות למעלה מ-80 שנה. המין הכמעט יחיד שלהן הן כנימות עלה, שאותן יש לשתוף פנימה בתוך הבריכה כסעודה לדגים. לקבוצה זו משתייכים גם הנלומוני הנאה, או בשמו העממי פרח הלוטוס, הקרוש להורים, וכן אלודראת וולי-סיגריות, שהינן צמחי אקווריום.

ליים: ביצון מסכין, צמח בעל עלווה אדומה כהה ופריחה ורודה, המגיע עד לגובה של 30 ס"מ: קנה הדריח, הפרור חת בשלל צבעים: סגור מסולסל, צמח וקדוטיבי; פוני טרדיה איזמלנית, הפרחת כסגול ומגיעה עד לגובה של 100 ס"מ; ואלף העלה, השכיח גם בצמח אקווריום.

צמחים צפים – הם צומחים כמנותק מהקרקע וצפים בחופשיות על פני המים. יעילים מאוד כפילטר ביולוגי, גי, ותפקיד חשוב נוסף של להם – העצלה על המים. על צמחים אלו נמנים איכהורניה עבת רגל (ויקטורן המים), צמח בעל פריחה סגולה, כשיטות ה-50 ותפפת בירוקן וגרם לנוק רבו: פטיסיה צפה וחסת המים), בעלת פרחים קטנים לבנים, האוולה, שרך מים המתפשט במהירות.

כל צמחי המים

אפשר לחלק את צמחי המים למספר קבוצות, על פי המיקום שלהם בבריכה:

צמחי גרד – צמחים שרק בית השרשים שלהם טבול במים, שאר הצמח יוצא אל מחוץ לתה. אפשר לגדל אותם גם בארזה בוצית. יש לשחול אותם בעומק של 15-20 ס"מ בשולי הבריכה. לקבוצה זו שייך גומא הפפירוס (ממנו הכינו המצרים הקדמונים את הפפירוס – "הנייר" הראשון בעולם), שיכול להגיע לגובה של שני מטרים; נענת המים, המגיעה לגובה של 50 ס"מ; ריחה נעים וחריף והיא משמשת גם לתיבול מאכ